

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-uteza
1. sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetés,
nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata . . . . . 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Krisztus születése.

„Az Ige testté lőn és közöttünk lakozék és láttuk az ő dicsőségét, mint az Isten megszülött fiának dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.”

Nem kisebb ember írta ezeket a sorokat, mint az az apostol, a ki az utolsó vacsorán Jézus keblén feküdt, a kit legjobban szeretett az Üdvözítő s a ki mint százesztendő öregember, a szeretetet hirdette az első század híveinek, a magas szárnyalású szentiró ő, a ki mint a sas, merész tekintettel az égő napba néz: szent János apostol és evangélista.

Az ázsiai szellem sehogysen tudta belátni, hogy hogyan lehet az Isten ember, mikor az ember alávaló. — hogyan lehet lelke, érzékisége, akarata, mikor ez a lélek, érzékiség és akarat harczol az isteni, a fölséges ellen? Evvel szemben a szent írók úgy állítják elének Krisztust, mint valóságos embert, a ki testté lőn és közöttünk élt s a filozófáló okoskodásokkal nem filozofiát, nem tant állítottak szembe, hanem az életet, a mely Krisztussal kiáradt az egész erkölcsi világra s a mely mintegy eleven erő, folytonos behatás a lelkekre. „En vagyok az út, az igazság és az élet” így szól az evangélium Krisztusa.

Hogy valóságos emberi voltát bizonyítsák, elbeszéli az apostolok vonzó, egyszerű előadásban az ő születésének történetét s ebből megtudjuk, hogy:

„Szénán feküdni jó neki,
Barmok jászlát meg nem veti
S kevés tejjel beéri ő . . .”

csakúgy mint bármelyik szegény ember gyermeke. Nem is nevezi ő magát másképen mint az ember fiának

De ez a czim nem is illet meg mást. egyedül csak Krisztust, mert más ember emberektől származik. ő egyedül ember fia.

A szent iratok olyan egyszerűen, világosan

TÁRCZA.

Karácsony ünnepén.

Ünnepet ül a világ, ünnepet,
Nagy ünnepet, Karácsony ünnepét.
Fénybe borul a távol, a közel,
Sugárit a fény ontva szórja szét.

Lángot kap az ajk, tüzet a kebel.
Hittel, reménnyel, ihlettel tele
Szárnyát a lélek mig kibontaná:
Reptelve száll a kéklő menny fele.

Lángot kap az ajk, a szív ittasul,
Hála fohász, hön szárnyaló ima
Hat a kéklő magasba, milliárd
Ajkon az ünnep bűvös dallama.

Száll, száll magasba hő imánk! legyen
Megittasulva lelkünk e napon!
Megittasult szárnyaljon ég felé,
Tul, tul ama sejtett világokon!

Tul a sugarak, csillagok honán,
Hol Istent lát, hol Istent sejt a hit!
Hová az ihlet, az imádkozó
Lélek csodás, magasztos álma visz.

Ünnep van ma, Karácsony ünnepe,
Győzött az igazság, a szeretet
Kibékült a menny, föld, frigyökre a
Mégváltásnak ülünk ma ünnepet.

Amott a jászol, benn' az ujszülött,
Szelid szeméből égi fény lövell.
Dicsének hangja zendül, száll felé,
Dicsimuszat zeng a távol, a közel.

Edes hang csendül, bűvös égi hang.
A tiszta légen lágyan suhan át.

és vonzó modorban adják elő az ő származását, tiszta Szűztől való születését, hogy abba csak az emberi roszakarat tud mást belemagyarázni, a mely a csodálatostól irtózik és inkább elfogad akármi szennyet, csak csodálatost ne kelljen hinnie. Már pedig Krisztus, mint világtörténeti tény, minden tétével, egész életével bizonyította, hogy ő rendkívüli, embert fölülmuló hatalommal fölruházott lény, a kinek beszéde és élete az Isten fiára, az Igére, Istenemberre vall. Nincs tehát semmi fölfoghatatlan abban, ha az Isten megszülöttének emberi születése rendkívüli módon történt. Persze ennek a fölfogásához nem kell más, csak tiszta szív és hit.

„Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent,” a miből következik, hogy a kiknek szíve a világ hiúságaival van tele, azok nem látják meg az Istent!

De hogyan lehet az Isten emberré?

Hízen az Isten szellem, a ki mindenütt jelen van. Az ő gondolatát látjuk életre kelve a csillagvilágok millióinak sokféle mozgásaiban, a föld alakulásaiban, a tenger mélységében és hullámaiban, a levegő felhőiben és villámaiban, — a földet benépesítő növények és állatok százszerejű fajaiban, — ezek alakja mind az Isten gondolatában létezett előbb. Az Isten nyilatkozik a művészi lángelme ihletésében, a próféták látomásaiban s a lelkes imádkozók érzéseiben. Ezenkívül az Isten minden emberhez külön is szól: belül a szívben, de sokszor megkeményítjük szívünket, hogy ne halljuk az ő szavát.

De ez még mind nem elég, az Isten még világosabban is akart nyilatkozni s erre való Krisztus. Lefoglalta magának Krisztus lelkét, Krisztus szívet s abban mintegy templomban lakott 33 esztendeig, úgy hogy mig földi életén át szólott az emberekhez, úgy hallották őt beszélni, mint ember szokott emberhez, vagyis Krisztusban az Isten közvetlenül szólott hozzánk.

Az Isten, mint mindenek teremtője és létezésük végső oka örök, végtelen életet él, a mely

Megnyilik a menny, a gyermek fölött
Égi sugár fon fényes glóriát.

Zendülj! zendülj, lágy ének hangja szállj!
Bűvös erőd áraszd a földre szét!
Legyen menyország az, mig ünnepel,
Ünnepl a megváltás ünnepét.

Ébredjen a tél haván kikelet!
Fakasszon rózsát meleg, enyhe fény!
Gyuljon tüztől lángra szív, kebel —
A szeretet, megváltás ünnepén.

Borsody Béla.

Egy elhunyt pedagógus.

(Emlékezés Groó Vilmosra)

Magyarország közoktatásügye alkotmányunk helyreállításának kezdetén, B. Eötvös József kultuszminiszterisége idejében vett nagyobb lendületet, mikor a 48 ban megalkotott népoktatási törvény alapján megindult a népoktatási intézetek szervezése. A mai tanuló ifjúságnak fogalma sincs azokról az állapotokról, melyekben 67 előtti közoktatásunk leledzett. Elemi iskolákat csak a jobb módú felekezetek tartottak fenn, mig a szegényebb egyházak veteményes kertjeit felverte a dudva és az izsalag. Volt olyan vármegye, melynek 300 községe közül csak 70—80 tartott iskolát, a többinek népe úgy nőtt fel, mint az utszéli katángkóró, nem ismerve a kultúra áldásait.

De a meglévő iskolák sem feleltek meg a pedagógia követelményeinek; hiányzottak a jó tankönyvek, a szemléltető eszközök s leginkább hiányzottak a hivatásuknak élő jó tanítók, nem is említve azt, hogy a legtöbb helyen hiányzottak azok az anyagi források is, melyekből az iskoláknak táplálkozniuk kell.

Az első közoktatásügyi miniszternek tehát egy olyan területet kellett művelés alá venni, melynek pusztá talaján se fundus instructus, se megfelelő kezelő személyzet nem állott rendelkezése alatt.

határtalan, bensőséges és mindig derült s örömet leli abban, hogy gondolatait, lényét, jóságát kisugároztatja teremtményein. E végtelen életnek önmagához vannak vonatkozásai, önmagába tér vissza, mint a körvonal. Ezek a visszaható vonatkozások alkotják a végtelen életnek három személyét. Egy az Isten, de önmagában látja saját képét, az Igét s Igéjében, mint tükörben elragadtatva saját végtelen szépségétől, a szeretetet az átélt gyönyör illatát árasztja ki magában. (Prohászka: A diadalmas világnézet 174-ik lap.) A háromság mellett megvan az Istenben az egység, mert nem három az öntudata, hanem csak egy. Így tanította Krisztus is: „Hárman vannak a kik bizonyoságot tesznek az égben: az Atya, a Fiu és a Szentlélek és e három egy.”

Sőt már Mózes könyvének első mondata: „Kezdetben teremté Isten az eget és földet” a zsidó eredetiben „Elohim”-mal jelzi Isten nevét, a mi többes számban van mondva. De többesben beszélteti Mózes az Istent akkor is, mikor az ember teremtéséről beszél: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra.” Ime a három isteni személy tanakodik egymással. Mózes sem hirdetett mást, mint Krisztust, de Mózes elburkolva, Krisztus pedig világosan szólott, mert mint Pál apostol írja a zsidókhöz: „Sok rendben és sokféleképen szólott az Isten hajdan atyáinknak a próféták által; legujabban ezekben a napokban szólott nekünk az ő Fia által, a kit mindenek örökösévé rendelt, a ki által a világot is alkotta.”

Igy lett az Isten emberré: az Ige, a ki az Atyánál örök életet élt, eljött a földre egy különösen kiválasztott emberbe, a ki tiszta szűztől, különös isteni erővel született.

És miért? Mi az oka ennek a leereszkedésnek? Erre ismét így felel Pál apostolnak Titushoz irt levele: „Megjelent a mi Üdvözítő Istenünknek jósága és embersége; nem az igazság cselekedeteiből, a miket véghez vittünk, hanem az ő irgalmassága szerint megszabadított ben-

A modern kultúra első munkái óriási munka előtt állottak, mert nemcsak jóformán a semmiből kellett teremteniök valamit, hanem nekik kellett megvetni azt az alapot is, melyen a jövő felépülhessen.

És a jól kezdett munka meghozta a nemes gyümölcseit, mert közoktatásügyünk mai állapota immár nincs messze attól a színvonalától, melyet a művelt népek elérték.

Járt utakon haladni könnyű, de úttörő munkának néha a legnehezebb feladatokat kell megoldania s gyakran csaknem legyőzhetetlen akadályokat elhárítani. A 70-es évek kulturális munkái előtt az a nehéz feladat állott, hogy megtörjék azt a hagyományos felfogást, mely azt tartotta, hogy a paraszt ne tanuljon, hanem dolgozzék s ott a hol elvben a civilizáció zászlója alá sikerült híveket toborzani, a kézzel fogható eredmény kivívásában csaknem elháríthatatlan akadályt képezett az anyagi erő hiánya. A kultur kormány akkor lépett hivatásának igazi magaslatára, mikor törvénybe iktatta az állami iskolák felállítását s ez által megtalálta a módját annak, hogy a közműveltség levegőjét szivhassák azok is, a kiknek azelőtt talán még fogalmuk sem volt arról, hogy mi az iskola.

Ebben a csaknem emberfeletti úttörő munkában találjuk mindjárt a 70 es évek elején Groó Vilmost, ki miután mint jeles képzettségű theologus külföldi tanulmány utjáról hazatért, B. Eötvös József megbízásából magára vállalta azt a fiatal emberre nézve megtisztelő, de óriási nehézségekkel járó szerepet, hogy a modern pedagógia elvei szerint szervezze a znióváraljai állami tanítóképzőintézetet.

Hogy a pályája kezdetén lévő fiatal pedagógus mi-ként töltötte be e nemes feladatot, nemcsak az általa szervezett tanintézet színvonala, de az a körülmény is világosan mutatja, hogy alig néhány év múlva a kormány sokkal fontosabb és terjedtebb hatáskörű posztóba helyezte, midőn Gömör-Kishontvármegye tanfelügyelőjévé nevezte ki. Ez időben jutott érvényre a kormány körében az a felfogás, hogy a tanfelügyelői állás nem decorum, hanem hivatal, melyet a megkívántató eredménnyel csak

nünket. Tehát leereszkedésének oka az ő jósága és irgalmassága.

Ezért ujul meg hát az a nagy öröm minden télen karácsony napján, a mit az angyal hirdett legelőször, ezért gyulnak ki a szent estén a karácsonyfa gyertyái s gyermeki ártatlanság hangulata lebeg e napon a családok fölött. Mindenkinek szívében hagy némi nyomot ennek a gyermeked jóságnak, ennek a szent szeretetnek és békeességnek ünnepe.

Ma az egész világon mézzelfolyók az egek; onnan fölülről esorog, árad az Isten szeretetének minden jósága és kegyelme, a melylyel leszállott a földre, hogy a magára hagyott embert a jó uton vezesse, lelkét fölemelje és megneemesítse és ezt nem annyira szóval, mint inkább étellel mutatja meg, mert mindenben résztvevő a mi emberi életünk szegénységeiben, szükségében, mindenben hasonlóvá lett hozzánk a bünt kivéve s így megszentelve az Isten Fiának, az Igének fölségével az emberi életet, arra tanított minket, hogyan lehet az életet céltudatossá, nemessé, örökre értékessé tenni s így valóban ő a mi Megváltónk, a kit 1907 esztendővel ezelőtt úgy találtak meg, mint egy jászolban fekvő kisdédet egy istállóban, Dávid városa, Betlehem szélén.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk közönsége t. hó 18 án tartotta rendes évnegyedes téli közgyűlését. A közgyűlés, melyet d. e. 10 órakor fájó Fáy Gyula főispánunk nyitott meg, eléggé látogatottnak mondható.

Legfőbb tárgyai voltak egyes bizottságoknak választás utján leendő betöltése, ebből kiemelendő, hogy a vármegyei közigazgatási bizottságba új tagul beválasztották Hámos László nyugalmazott főispán és Bornemisza Elemér. Az állandó választmányba dr. Löcherer Tamás és Fáy Árpád; a központi választmányba dr. Sztojka vics Emil és dr. Radványi György.

A II-ik Rákóczy Ferenc temetése alkalmával felmerült költségek fedezésére a vármegye 10/100 os pótdátot szavazott meg névszerinti szavazással s köszönettel vette tudomásul, hogy Hanvay József banderista a részére megszavazott 300 koronát a Rákóczy-szoborra ajánlotta fel.

A Dobsina, Merény, Igló, Poprád és Rozsnyó városoknak egy a szepességgel összekötendő vasut kiépítése iránti mozgalmát a vármegye nagyon pártolja.

Vasvármegye és Kolozsvár szab. kir. városnak a törvényhatósági autonómia biztosítása tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát a vármegye melegen pártolja.

Igen fontos tárgya volt a többi között a gyűlésnek és a kérdésnél sokáig időztek bizottsági tagjaink. Dobsina városnak a Borsodi acélgyár ellen szerződés felbontása elleni ügyében hozott képviselőtestületi határozatai.

A város meg akarja perelni az acélgyárat, ettől pedig a vármegye, mivel nem lát elég alapot a perlésre, meg akarja óvni. Már harmadikban kerül ez ügy törvényhatósági közgyűlésünk asztalára s dacára minden komoly figyelmeztetésnek és tanácsnak, a város nem akar szándékától elállani. A vármegye kimondotta, hogy önkormányzati jogában a várost nem korlátozhatja, csak felügyelettel gyakorol rá, de jogában áll azok ellen, kik a per megindítását elhatározzák a vagyoni felelősséget kimondani, s e célból a városnak újabb is beterjesztett határozatát alaki hiba miatt feloldja és azt visszaküldi.

Nagy izgalmat és bizonyos nyughatatlanságot keltett a vármegye közönségénél dr. Csermák Sándor polgármester és Benedikt Kálmán képviselőtestületi tag személyes felszólalása és a beterjesztett iratok adatai, mely bizonyos burokkal takarja Dobsina városnak ez

azok tölthetnek be, a kiknek ugy gyakorlatilag, mint elméletben megfelelő képzettségük van. E felfogás helyességét harmincz év tapasztalatai igazolják.

Groó Vilmos gömörvármegyei tanfelügyelősége elvitathatlan kapcsolatban áll vármegyei népoktatásunk felvirágzásával. Nem akarok hozsánát zengeni oly érdemek felett, melyekről még hiányzik a historiai patina — hiszen még alig néhány napja, hogy a kiváló pedagógus behunyta szemét s a kortársakkal szemben optikai csalódásoknak is lehetünk kitéve — de azt merem állítani, hogy itteni működésének ideje alatt oly nemes ambícióval s annyi buzgalommal töltötte be hivatását, aminőt kevés oly emberben találunk, a kit a sors magasabb állásba helyezett.

Ha korrajzot írnek, elmesélném azokat a 67 előtti állapotokat, melyekből az új era munkásainak a magyar népet ki kellett emelniük s ennek fonalán látnók azt az intensív munkásságot is, melyet az első szakfériakból lett tanfelügyelők elvégeztek. Ha életrajzot írnek, még e rövid megemlékezés során is felemlithetném azt a tevékenységet melyet Groó Vilmos tanfelügyelői minőségében kifejtett. Mindezek azonban a szakirók feladatát képezik, az én tollamat csupán a kegyelet vezérli, hogy az elismerés hangján emlékezzem meg arról a férfuról, kinek több évtizedre terjedő munkássága maradandó nyomokat hagyott Gömörvármegye közéletében. Jogot ad nekem erre az a körülmény, hogy ugy a társadalmi, mint a közéleti együtt működés terén voltak olyan érintkezési pontok, melyeken én beláthattam az ő lelkének nemes intencióit. Ezelőtt egy negyed századdal ő volt a gömörmegyei magyar köznevelődési egyesület megalakításának egyik legbuzgóbb munkása s ő lett az egyesület első igazgatója és referense is. Ez egyesület nyitott részt a tót ajku iskolákban a magyar állameszme betegedására s a máskülönbön concilians Groó Vilmos itt talált módot arra, hogy a nemzetiségi aspirációk görgetegét jóformán észrevétlenül feltartóztassa.

Evek során át a legszorosabb kötelekék fűzték vármegyei lapukhoz, a Gömör Kishont. Abban az

ügyben, sőt más ügyekben is magatartását és eljárását. E végből a közgyűlés Bornemisza Lászlót megbízta, hogy tüzetes vizsgálatot tartson és a tavaszi közgyűlésre részletes jelentést tegyen.

A jelekből ítélve szerencsétlen, és esetleg a városra rosz eredménnyel végződhet pártoskodások dűlnak, melynek végét akarja a törvényhatóság szakítani.

Igy is van ez rendén. Erős kézzel kell a darázs fészekbe belenyulni, s még idejekorán a tüzet elfojtani.

Többen szólaltak fel e tárgynál, u. m. Bornemisza alispán, Hámos László, Szentiványi Árpád, Hevessy Bertalan, Marton János, Molnár József stb. bizottsági tagok és nagyon alaposan fejtegették az ügyet és Kubinyi Ferenc főügyész véleménye a törvénynek igen megfelelő volt.

Végül mint egyik fontos tárgyat említjük még fel: A vármegye 1907 ik évre szóló költségvetése melyet a belügyminister csak nagy levonásokkal fogadott el. A közgyűlés fő- és alispánunkat kérte fel, hogy ez ügyben a belügyminister urnál személyesen tartsanak el és világosítsák fel, hogy a legnagyobb takarékoság mellett sem lehet az ekként megállapított költségvetésből kijönni és az adminisztrációt fennakadás nélkül fenntartani.

A közgyűlés még az nap véget ért.

Előfizetési felhívás.

A „Gömör-Kishont“ a folyó évvel pályatutásának huszonhetedik évfolyamát fejezi be.

Mikor a közvélemény organuma ilyen szép tisztességes multra hivatkozhatik, nincs szükség akkor hangzatos felhívásra. Minden szóvirágnál ékebben beszél az, hogy a „Gömör-Kishont“ szerkesztésére egy arra hivatott gárda vállalkozott, mely igyekszik e lapot a régi komoly és magas nívóan tartani és folyton fejleszteni.

A „Gömör-Kishont“ régi kitzűzött céljához ezután is hű kíván maradni. Tárnyilagosan, hűségesen regisztrálni akarja és fogja a vármegyei, városi és az egész társadalmi élet eseményeit. Elfogulatlan bírálója lesz ezeknek a jövő évben is, s a nemes czélok mindenkor igaz szívrrel, őszinte jóindulattal fogja felkarolni és támogatni.

Munkájához kéri a nagyérdemű közönség erkölcsi és anyagi támogatását a jövő 1907 ik évben is.

Midőn a lejárt előfizetés megújítását kérjük, egy-szersmind azokat, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, kérjük ebbeli kötelezettségüknek minél előbb eleget tenni, mert ellenkező esetben a lap küldését be-szűntetjük.

Előfizetési díj: Egész évre . . . . . 8 korona.

„ Félévre . . . . . 4 korona.

„ A „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Hirek és vegyesek.

Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és jóbarátainak örömteljes boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

A „GÖMÖR-KISHONT“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Diszoklevele átadás. Már előzőleg jeleztük, hogy a vármegyei közönségi és körjegyzői egyesület Bornemisza László alispán, Lukács Géza főjegyző, dr. Fornét Gyula tb. főjegyző és Komáromy Istvan aljegyző tb. főszolgabíró dísztagjaivá választotta. Az egyesület megbízásából és nevében t. hó 22 én adta által az illetőknek a diszokleveleket az egyesületnek Fölföldy Ottmar elnök, Szécsy Oszkár és Lofcsányi Béla tagokból alakított küldöttsége. A küldöttség vezetője minden egyes kitüntetett-hez szép, tartalmas és meleg szavakat intézett, mire az illetők a kitüntetést melegen köszönték meg. Az oklevelek átadása után Bornemisza László alispán lényes ebédet adott a kitüntetettek és tisztelgők részére, melyen Fölföldy szép pohárköszöntőben éllette a közszeretetenk örömdő alispánt és családját. Az alispán pedig vendégei egészségére emelte poharát. A csinosan kiállított diszoklevelek a tervező Szécsy jó ízlését dicsérik.

időben, mikor sógora Dr. Bernáth István vállalta magára a kiadás anyagi terheit, Groó volt a központ, a ki körül csoportosultak a lap szellemi munkásai. Nagyon keveset és ritkán írt, de a szerkesztőségi ülésekre pontosan eljárt s mint a vármegyei életnek közvetlen ismerője, közérdekű tudósításai révén legtöbbször a lap szellemi tartalmának forrása volt.

Később tagja lett főgimnáziumunk igazgató-tanácsának is, hol több éven át kifejtett hasznos szolgálataival segítette elő a tanintézet felvirágzását.

Pedagógus volt a szó legteljesebb értelmében, kinek egyben-másban lehettek tévedései, sőt az is megeshetett, hogy pedagógiai elvei, vagy adminisztratív intézkedései közül némelyiket a fejlődő idő tulszárnyalta, de azt az idealizmust, melylyel e téren működött s azt a célt, hogy az embert igazán emberré nevelje, nem fogjuk elfelejteni.

Eredetileg papi pályára készült; erre mutat azon körülmény, hogy 1866 ban a theologiai vizsgát letette, de miután Tisza Roffon a Magyar-Kossa családnál három évig nevelősködött: egész életét pedagógiai hivatásának szentelte s e célból ugy elméleti, mint gyakorlati ismereteinek kiegészítésére állami ösztöndíjjal, mint képezdei tanárjelölt, beiratkozott a poroszországi weissenfelsi tanárképző intézetbe. Innen egy év múlva a gothai tanítóképezdebe ment s e két intézettől nyert oklevelei s a Schweizban és Bajorországban szerzett tapasztalatai, melyekről a „Néptanítók Lapja“-ban számolt be, képeztek alapját annak a bizalomnak, melylyel első közoktatásügyi miniszterünk megtisztelte akkor, mikor a zűnő-váralljai tanítóképezde szervezését és vezetését ráruházta.

A gömörmegyei tankerület vezetése ezelőtt harmincz esztendővel sok nehézségbe ütközött. Új iskolák, óvóintézetek szervezése, iskolai épületek emelése, felszerelése, a tanítók érdekeinek gondozása s a hagyományos előítéletekkel szemben való megvédelmezése sok tapasztalatot s tapintatos intézkedést igényelt, sőt igényel még ma is s mindezek mellett a százféle nyelvi, felekezeti, anyagi és

Tisztelgés. A vármegyei közönségi és körjegyzői egyesület Fölföldy Ottmar egyleti elnök, Szécsy Oszkár és Lofcsányi Béla val tagokból álló küldöttsége utján üdvözölte Szombath Györgyöt, a helybeli kir. pénzügyigazgatóság széles ismeretekkel bíró, buzgó helyettes vezetőjét t. hó 22 én abból az alkalomból, hogy a helyettes igazgató mostan töltötte be hivataloskodásának 25 ik évét. A küldöttség vezetője meleg szavakban üdvözölte a jubilansot, mire Szombath György értékes szavakkal mondott köszönetet.

Házasság. Folyó hó 9-én fényes esküvő volt Liezén Hisnyai Heinzelmann Alfréd és neje uri háznál. Kedves és bájos leányuk, Margit esküdtött örök hűséget Tomcsányi Kálmán dr.-nak, a magyar földhivatalintézet fogalmazójának. A fényes esküvőnél Bánó István sárosi földbirtokos és Tomcsányi Árpád es. és kir. huszárszázados voltak a tanúk.

Népipar vásár. Már több ízben megemlékeztünk a Budapesten rendezett népipari vásárról, a melyben vármegyének is része volt. — Mint értesülünk, az kitűnően sikerült, s bár vármegyénk csak kis mértékben volt képviselve, az oly kicsi keretben sem maradt el a többi vármegyéktől. Kár, hogy oly korán és a megszabott idő előtt bezárták a vásárt, mert csak az utolsó pillanatban tudtuk meg, hogy tulajdonképen mi annak a célja és így sok cikkünk már lemaradt. Vármegyénk cikkeli a gömöri sátorban voltak kiállítva, amelynek már előzőleg megnevezett védnökői mindent elkövettek a siker érdekében. Amennyiben pedig azon hölgyek közül kik szintén nagy elismerést érdemelnek, a lapok nem emlékeztek meg s így mulasztást követtek el, mint utólag sikerült megtudnunk, Szabó Ágostonné nyug. kuriai tanácselnökne és Ragályi Gyuláné voltak azok, kik sok iparezikeket gyűjtöttek össze vármegyénk területéről és rendeztek ügyesen. — Általános feltűnést keltett a csetneki csipke, mely a Szontagh-nővérek művészi munkáját dicséri.

Felolvasás a kaszinóban. A rimaszombati kaszinó választmánya ama határozatát, hogy a téli hónapok alatt közérdekű felolvasásokat tart, foganatosította. Az első felolvasás megtartására Hanvay Zoltán, közéletünk egyik legkiválóbb alakja kéretett fel, ki szíves készséggel tett eleget a rendező bizottság óhajításának s közérdekű felolvasását e hó 15-én meg is tartotta. A megye- és országiszerte ismert férfiú neve elég biztosítékot nyújtott arra, hogy a kaszinó tagjaiból álló közönség az estélyen teljes számmal jelenjék meg s valóban ott láttuk társadalmi életünk legelőkelőbbjeit, férfiakat, hölgyeket, kik nagy figyelemmel hallgatták meg Hanvay-uk mintegy másfél óráig tartó fejtegetéseit. A legelősebb elmével vette boncoló kés alá a különféle társadalmi kérdéseket, — többnyire olyanokat, melyekről akár beszélnek az emberek, akár nem, mindig aktualisok. Ilyenek: az ember keletkezéséről szóló tudományos theoria, a faj tisztaság fenntartásának kérdése, az atavizmus, az unokatestvérek közötti házasságkötés, melynek meg-vagy mag nem engedése inkább az orvosokra tartozik, mint az igazságügyminiszterre, — majd felvetette az antisemitizmus kérdését, mely utóbbiban arra az eredményre jut, hogy a zsidó és keresztény társadalom között a mai előrehaladott társadalmi viszonyok folytán is fenálló ellentétnek okát nem annyira a zsidó, mint inkább a keresztény társadalom magatartásában kell keresnünk. Sok szép és megszívlelésre méltó dolgot mondott a szellemes felolvasó kinek mely gondolkodásra valló fejtegetései mind végig lekötötték a hallgató közönség figyelmét s Hanvayt, előadása végén meleg ovatióban részesítették. Lapunk szűk kerete nem engedi meg azt, hogy a felolvasást egész terjedelmében közöljük, de meg-érdemelné azt, hogy külön füzetben lásson napvilágot. Este a kaszinó nagytermében lakoma volt a felolvasó tiszteletére, melynek során számos felköszöntőben éltették a kaszinó illüstris felolvasóját.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Fekete Ernő pénzügyi irodatisztet pénzügyi irodavezetővé a rimaszombati pénzügyigazgatóságához végleges minőségben, Kébor Arnold rimaszombati adóhivatali gyakornokot a gölnicz-bányai m. kir. adóhivatalhoz adótitkárrá ideiglenes minőségben kinevezte.

politikai érdekeknek folytonos szem előtt tartása próbára tették a tanügyi adminisztráció élén álló férfiú erejét.

És hogy ez érdekeknek számai között miként állotta meg helyét Groó Vilmos, legyen elég a következő adatokra hivatkozunk: 1876-ban Gömörmegye területén átvett 303 népiskolát. Ezek között tót nyelvű volt 149, melyek közül az ő tanfelügyelősége ideje alatt 111 iskolába vezetett be sikerral a magyar nyelvű tanítás. A magyar állameszme eme térfoglalásának tényezői ama tan- és olvasókönyvek voltak, melyeket a Trefort miniszter felhívására az általa készített s akkori közoktatási tanács által elfogadott módszer szerint írt meg a tót ajku népiskolák számára.

Ezenkívül a népnevelés általános színvonalának érdekében szervezett hét tanulmányi s 1 háziipari tanulmányi, a kézügyességét (slőjd) 89, a női kézimunkát 87, a gazdaságtant 83, a kertészetet 113, a fatenyésztést 100, a rajzot 197 iskolába vezette be. E számok nemcsak arról tesznek bizonyosságot, hogy a tankerület élén álló férfiú minő buzgalommal igyekezett nemes hivatását betölteni, de mint kulturtörténeti adatok, érdekes világosságot derítenek a 2—3 évtized előtti tanügyi állapotokra is. A siker kriteriumát pedig az a tény képezi, hogy az 1882. évi országos női iparkiallításban a kitüntetést nyert 200 iskola közül 54 gömörmegyei volt.

1895. szeptemberében tanfelügyelői állását a tanári kathedrával cserélte föl. Mi indította akkor e lépés megtételére: vármegyénkben sok találgatásra adott alkalmat. Némelyek az akkori politikai körülményekkel hozták kapcsolatba, mások azt tartják, hogy lelke nyugalmasabb hivatali foglalkozásra vágyódott. Elég az hozzá, hogy ez időtől kezdve Groónak a gömörmegyei közéletben való szerepe megszűnt. Néhány évig a budapesti Erzsébet női iskolánál mint a filozofia és pedagógia tanára működött, majd ismét, mint tanfelügyelőt, a csanádmezei tanügyi élén találjuk. Itt érte el a halál hivatalos működése közben. Ugy halt meg mint a katona: a csatatéren.

Dr. Veres Samu.

Névváltoztatás. A m. kir. belügyminiszter kiskoru *Veljacsok* József és Károly tiszlezi illetőségű, ugyanottani lakosok családi nevének „Gömöri”-re változtatását engedélyezte.

Eljegyzés. Vették a következő családi jelentést: *Bradofka* Viktorka *Pletykás* Mátyas es. és kir. kamarás, ulánus hadnagy jegyese. Kövi (Gömörmege) 1906. december 16.

Muzeum-egyesületi gyűlés. A muzeum egyesület *Bornemisza* László alispán elnöktete alatt f. hó 21-én látogatott gyűlést tartott. A gyűlés tulajdonképeni fő tárgya az egyesület költségeinek honnan és miként leendő fedezése volt. Az alispán az egyesületet biztosította, hogy a vármegye, mennyire viszonyai engedik, a legmesszebb menő határig fog elismerni és a muzeum támogatását nagyon is lelken viseli. E mellett azonban az államkormány lenne első sorban felkerendő, hogy államtegelylelyel támogassa a muzeumot.

Karácsonyfa-ünnepély. A négyesület buzgó elnöknője *Samarjay* Jánosné urnó védnöksége mellett f. hó 21-én d. u. 5 órakor tartotta szokásos karácsonyfa-ünnepélyét a főgimnázium tornacsarnokában. — A nagy számban megjelent közönség megható ünnepélynek volt szemtanuja. Nagy körben állották körül a karácsonyfa a Jézus ajándékát váró kicsik és felnőtt szegények és könyező szemekkel vették azt át és áldották az adakozók jótékonyágát.

Halálozás. *Rasko* Ferenc ügyvédi irnok f. hó 15-én hosszas betegség után elhunyt. Halálát özvegyn és 2 kis aráján kívül édes anyja — ki az elhunyttal nyolczadik és utolsó gyermekét veszette el — siratja. Az elhunyt azelőtt a feledi szolgabírói hivatalnál, utóbbi időben pedig dr. *Cziner* Miksa helybeli ügyvéd irodájában mint irnok volt alkalmazva.

Gyógyszertár vizsgálat. Dr. *Mesko* Miklós vármegyei tisztí főorvos a helybeli gyógyszertárakban f. hó 11-ikén tartotta meg a szokásos évi hivatalos vizsgálatot, melyen dr. *Kovács* László polgármester és dr. *Szabó* Károly városi tisztí orvos is részt vett. A vizsgálat az előírás szerint minden részletre kiterjeszkedve gondtal történt, s a gyógytárak vezetésével és berendezésével a bizottság meg volt elégedve.

Az intő. Mikor még *Wlassics* miniszter volt, eltörölte azt a helytelennek bizonyult szokást, hogy közvetlen a karácsonyi ünnepek előtt küldjék ki az iskolák az értesítőket a szülők számára. Nem akarta a gyengébb tanulók családjait megszorítani azon az ünnepen, mely a béke, szeretet és öröm ünnepe. Amde ez újításnak mégis megmaradt egy hibája, az t. i.: hogy az értesítők helyett *intőket* küldöznek szét a szülők részére. Ez pedig még veszedelmesebb, elszomorítóbb az értesítőnél is mert a szülők nemcsak lesújtja, de meg is félemlíti! Olyan, mint az a durva ember, a ki előbb betöri az ajtót, aztán kíván boldog karácsonyi ünnepeket — még durvább hangon: *Az intőket* el kell törölni, hogy azok a szülők is örvendhessenek a béke és szeretet nagy ünnepén, a kiknek tanuló gyermekeit kevesebb tehetséggel áldotta meg a természet. A szomorúságra elég idő van ünnepek után is.

Mének szétosztása a fedező állomásokra. A földmivelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságot és a léteenyészto bizottság elnökét, hogy a ménék kiosztása a fedező állomásokra Rimaszombatban 1907. január hó 30-án fog végbemenni.

Milyen olcsó volt azelőtt a népszínmű. Érdekes és az eredetiről lefényképezett okmányt volt alkalmunk megtekinteni *Tóth* Ede, a putnoki származású híres népszínmű író a „*Falu rossza*” szerzője, ezen szerzeményét még 1875-ben január hó 12-én eladta a budapesti első magyar színházi ügynökségnek 350 forintért. Most egyik általunk is jól ismert színgazdát a darab előadásáért megperelte a színházi ügynökség. Különös, hogy a mihez oly olcsón jutott, azért perli most a nyomorral küzdő szegény vidéki színészt, mikor ezeket jövedelmezett bizonyára már neki.

Szilveszteresti mulatság. A rimaszombati polgári olvasókör ifjúsága 1906. d. cember hó 31-én saját helyiségében jótékonycélu szilveszter estélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget ez uton is meghívja a rendezőség. — Belépti-díj személyenként 1 korona — Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté este 8 órakor.

Nagy ruhalopás. A múlt szombaton éjjel ismeretlen tettesek feltörték *Hruska* Rózsa helybeli ruha-kereskedő raktárhelyiségét, s onnan 3000 korona értékű árut loptak el. A tettesek a nyomozat eddigi adatai szerint kocsin vitték el a lopott ruhákat.

Kötvény sorsolás. A rimaszombati polgári olvasókör elnöksége folyó hó 20-án *Kohuth* Lajos városi számtanácsos — hatósági kiküldött — jelenlétében 51 darab házépítési kötvényt sorsolt ki szabályszerűten. Ez évben 127 sorsolatott ki úgy, hogy most már csak 100 darab vár kihúzásra.

Égésügyügyi naptár. A miskolci kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdeklődők figyelmét a *Murton* Sándor dr. szerkesztésében megjelenő „Égésügyügyi Naptár” (Népszerű Egészségügyi Kézikönyv) 1907. évi kiadására. E naptár népszerű oktató cikkeiben azon, minden emberre nélkülözhetetlen egészségügyi ismeretek terjesztését célozza, melyek a pusztán tudatlanságból eredő betegségek megállítására hivatnak. Igen alkalmas ajándék e naptár gyárak, nagyipari vállalatok, nagyobb munkaadók azon munkásai részére, kiknek 1 korona csekély ár is megterhelhetést jelent. Midőn megemlítjük, hogy ezen könyvet az Országos Közegészségügyi Tanács véleménye alapján a belügyminiszter a törvényhatóságok figyelmébe ajánlotta, közöljük, hogy az a naptár szerkesztőségénél (Budapest, VI., Andrássy út 72) 1 korona ár mellett szerezhető meg.

Levágta a kezét a szecskaavágó. *Angyal* András kóka, sidi urasági gazda f. hó 19-én szecskaát vágatott a pontos kötelesegtudó gazda az etetést maga végezte, miközben véletlenül a szecskaavágó mindkét karját bekapta s azt teljesen levágta. Szolgálatadója *Alitiz* Miklós földbirtokos a szerencsétlenül járt embert beszállította a losonczy kórházba, hol most gondos ápolásban részesül. De kézimunkát már aligha fog többé végezni

csonka karjaival. Minden év így télviz idején meghozza a maga áldozatát.

Hol vegyünk karácsonyi ajándékot? *Ifj. Rábely Miklós* könyv- és papírkereskedésében Rimaszombat (Deák Ferenc utca 8. sz.) Nagy választék: diszkótésű regények, ifjúsági iratok, díszművek, karácsonyi levelepírók, fénykép- és képeslap-albumok és mindenféle ajándéktárgyakban.

Próba-robbantás Tiszolozon Köztudomású dolog, hogy a rimamurány-salgótarjani vasmű részvénytársulatnak nagy mészko bányái vannak Tiszolozon az állomás felett. A bányákban gondos szakértő felügyelete alatt nap nap mellett végeznek robbantásokat. Az utóbbi időben több tiszolzei lakos panaszt emelt a társulat ellen és kárpótlást kért azon a czímen, hogy a bányákban eszközölt robbantások ereje a házakat megrongálja és azok falai megrepedeznek. Ezen tény felderítése czéljából a hatóság próba-robbantást rendelt el, a mely folyó hó 20-án eszközöltetett. Különösnek találjuk részünkről, hogy az oly messze történő robbantás bent a községben kárt tenne, mikor a közvetlenül lévő mészégetők magas kéményein ennek legkisebb hatását sem észlelték. Az eredményt még nem tudjuk, annak idején közölni fogjuk.

Szeméértő felirat Az új vásártéren az ott megfordulóknak szemét méltán sérti a következő felirat: „*Álatok marhalevél kezelősége*” és pedig először a helyesírási hiba, másrészt pedig a szófőlösleg miatt, miután köztudomású, hogy az emberek részére marhalevél nem állítatik ki. Elég volna talán annyi: „*Marhalevél kezelőség.*” Ahogy most van — bizony nincs jól a felirat.

Pályázat. A rimaszombati kir. törvénytészeknél rendszeresített *irodaigazgatói állásra* a kir. igazságügyminiszter mult hó 28-án 13483. szám alatt kelt rendelete folytán pályázat hirdetteték. Felhívatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni éhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz.-ben meghatározott feltételeket, hadkötelezettségi viszonyait s eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat, melyben az ügyviteli szabályok 5 §-ában felsorolt rokonsági vagy sógor-sági viszony is felemlítendő, két hét alatt ezen kir. törvénytészek elnökéhez nyújták be.

Adakozás. Rimaszombat és Vidéke jótékony Négyesületének karácsonyfájára a következő szives adományokat vettük: *Samarjay* Jánosné ruhák, 60 drb kalács, 60 liter dió, alma, Molnár Józsefné 6 kor., Benedek Gyuláné ruhanemű, Kern Adolfné 2 kor., Neumann Ármné karácsonyfadísz, ezukorka, Enyedy Miksáné 2 kor., Tiegerman Adolfné 2 kor., Stech Kálmáné ruhanemű, Kohn Adolfné sütemény, Braun Zsigmondné 2 kor., Blau Vilmosné 2 kor., özv. dr. Klimó Jenőné 2 kor., N. Gyuláné 1 kor., Dék Áronné 2 kor., Weisz K. 2 kor., Ujházy Tivadarné 4 kor., Geduly Gézáné 2 kor., Széman Endre 2 kor., ifj. Széplaky Lajosné 2 kor., ruhanemű, Stehlszky Ignácné ruhanemű, Frank Mezővártiné 2 kor., Haas Salamónné 2 kor., Holländer Lajosné 2 kor., Kosiner Vilmosné 2 kor., Szoyka Pálné ruhanemű, Pongrácz Pálné 1 kor., Lengyel Pálné 4 kor., Székelyné Bauer Iona 2 kor., Czike Istvánné 2 kor., Birezy Elekné 2 kor., Birezy Kálmáné 2 korona, Baksay Istvánné 2 kor., Marikovszky Emma 4 korona, Csider Antalné 2 kor., Dr. Marikovszky Istvánné 2 kor., Dr. Krausz Gyuláné 2 kor., Braznay Istvánné 5 kor., Jacekó Pálné 2 kor., Mondáta Józsefné 4 kor., Benkár Józsefné 2 kor., Benyó Lászlóné ruhanemű, gyertya, Csaszkozy Károlyné 4 kor., Herman Vilmosné 2 kor., Kubinyiné Bene Emma 4 kor., Molnár Viktorné 10 kor., Perez Lajosné 2 kor., Budon Józsefné 2 kor., Soós Ferencné 2 kor., Pitta Lipótné 2 kor., Terray István 2 kor., Loyseh Ödönné 2 kor., Gyűrky Pálné 2 kor., Hujber Józsefné 1 kor., Gaál Emília 2 kor., Cziner Miksáné 2 kor., ifj. dr. Institorisz Endréné 2 kor., dr. Baksay Dezsóné 2 kor., dr. Löcherer Tamásné 2 kor., Lévai Izsóné 1 kor., Miskolczy Istvánné ezukorka, özv. Schvarecz Pálné 2 kor., Ethey Aranka 2 kor., Róth Gézáné 1 kor., ruhanemű Ujlaky Iona 5 kor., ifj. Rábely Miklósné 1 kor., Hoselitz Salamónné karácsonyfa dísz, Erdős Jánosné 1 kor., Ráisz M. 1 kor., Derekas Jánosné 1 kor., Terney 1 kor., Szakall Vinczéné 2 kor., Abonyi Amália 2 kor., Bornemisza Lászlóné 2 kor., Madarász Pálné 2 kor., Pongrácz 1 kor., dr. Kovács Lászlóné 2 kor., Matócsy Pálné ruhanemű Szűgyi Zsigmondné 1 kor., Horváth Zoltán 1 kor., özv. Lenkey Istvánné 2 korona, Máriaassy Lászlóné ruhanemű, ifj. özv. Lakatos Istvánné ruhanemű, Pékh József 1 kor., Lénner Gyuláné 1 kor., Kohn Adolfné 1 kor., dr. Kármán Aladárné 2 kor., özv. Humaliár Lajosné 2 kor., Benko Jánosné 2 korona, Kubinyi Bertalané 2 kor., Szabó József 1 kor., Terhes Pálné ruhanemű, özv. Szabó Lajosné 1 kor., Barányi Györgyné 1 kor., Törköly Józsefné 1 kor., Sritzky Árpádné 2 kor., Rátkó Margit 1 kor., Heksch Bertalané ezukorka, Dapsy Józsefné 2 kor., dr. Mesko Miklósné 2 kor., id. Sütheó Istvánné 2 kor., dr. Lichtscheim Adolfné 2 kor., Baksay József 2 kor., özv. Konyha Kálmáné 2 kor., Varga Lajosné 2 kor., Gundelfingen Józsefné 2 kor., Kálniczky Gézáné 1 kor., Jurasko Jakabné 2 kor., Szabó Elemérné 2 kor., Lengyel Ivánné 1 kor., ruha, cipő Institorisz Endréné 1 kor., Krizsó Tamásné 2 kor., 1 téli kabát, 2 pár cipő, Gede Istvánné 4 kor., Bernáth Gyuláné 2 kor., Kubinyi Andorné 1 kor., Eszényi Gyuláné 1 kor., Lefkovies Ferencné 1 kor., Koreny Pálné 1 kor., Rónay Gyuláné 1 kor., özv. Szabó Károlyné 2 kor., Valyi Ferencné 1 kor., özv. Gasko Józsefné 1 kor., Feketéné O. te Hedvig 2 kor., Plauka Julia ruhanemű, özv. Zvicker Ottóné 1 kor., Tóth Béláné 4 kor., Medveczky Sándorné 2 kor., Fülep Benjaminné 1 kor., Pasztory Gyuláné 2 kor., Ragályi Istvánné 2 kor., Mészáros Istvánné 1 kor., Szentgyörgyi Kemény Erzsike 1 kor., Emöki Adolfné 2 kor., Baitner Arnoldné 2 kor., Lukács Gézáné 2 kor., ruhanemű dr. Zahery Istvánné 2 kor., Molnár Jánosné 2 kor., Palm Nándorné 30 fill., Tóth Árpád 1 kor., Soós Gyuláné 2 kor., Eperjessy Józsefné 2 kor., Jakovecz Alajosné 1 kor., Beliczky Viktorné dió, Sipos Béláné 1 kor., Lengyel Györgyné 2 kor., dr. Rirósy Gyuláné 2 kor., Bánhidy Istvánné 6 kor., Gseh Istvánné 2 kor., Boczkó Dánielné 5 kor., dr. Wallentinyi Dezsóné 2 kor., Kerekes Dezsóné 1 kor., Istók Józsefné 2 kor., Kolbay Sándorné 2 kor., Borsody Károlyné 1 kor., Farkas Zoltánné 5 kor., Szakall Istvánné 2 kor., Csernay Dánielné 1 kor., özv. dr. Szabó Samuné 2 kor., Komáromy Gézáné 1 kor., özv. Káposztás

Józsefné 1 kor., özv. Tóth Józsefné 1 kor., dr. Veres Samuné 2 kor., 1 téli kabát, özv. Mészáros Kálmáné 2 kor., Róth Lajosné 1 kor., Sütheó István 2 kor., Kalla Mihályné 1 kor., dr. Bleyer Leoné 2 kor., Kerekes Móriczné 1 kor., Zsuffa Kálmáné ruhanemű, szent-jánoskenyér, füge, Sulik Andrásné ruhanemű, lovag Kneusel Herdlička Károlyné ruhanemű. — Fogadják hálás köszönetünket.

A „Napközi Otthon” javára az eddig befolyt szives adományokat van szerencsém a következőkben hálás köszönettel nyugtázni: Stech Kálmáné 5 korona, dr. Veres Samuné 1 zsák burgonya, 5 klg. hagyma, 4 liter bab, Gömörmegei Nép- és Iparbank 10 korona, Samarjay Jánosné 28 klg. zsir, 100 liter fehér, 50 liter barna liszt, 40 liter bab, 4 zsák burgonya, 10 klg. 7-5 klg. hus, zöldség, hagyma, Bánhidy Istvánné 10 korona, Marikovszky Emma 4 korona, Zoller Jánosné 2 koszorú hagyma, Geduly Gézáné 10 korona, Csaszkozy Károlyné 2 korona, dr. Cziner Miksáné 10 kor., Tóth Béláné 11 klg. bab, Molnár Viktorné 10 kor., Kosiner Vilmosné 2 korona — Rimaszombat, 1906. decz. 14.

Dr. Marikovszky.
Nyugtázás A nyustyai magyar olvasókör 1906. decz. 1-én tartott multságának tiszta jövedelm 189 kor. volt. Felülízetek: Bernát István orsz. képv. 15 kor., Basillides János 10 kor., Gazdik Lajos 4 kor., Szendrői E., Breyer Ignác 3—3 kor., dr. ifj. Institorisz, Demeter Márton, Mispál Frigyes, Purjesz Ignác, Thomka László, Lévai Izsó, dr. Quirin Leó, Takács János, Stefko I., Spieler F., Berger K., Kádár B., Bajor Sándor, dr. Hruska J. 2—2 kor., Haas D., Tópscher Lajos, Klein I., Koczka P., Lücke L., Weisz Miksa, Francziszky Emil, Róth Ernő, Scholz Ádám, Jenkő I., Bosánszky István 1—1 kor. — Fogadják a jótékony felülízetek hálás köszönetünket.
Demeter Márton, pénztáros.

A gömörmegei muzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke az 1906. nov. havában.

Rimaszombati pecsét 1535-ből, 12 drb. ezüstpénz a XVI. századból, csavaros lakatkules, burnótszelence gyöngyház felele, régi pénztárca, Soós Ferenc ref. superintendens „Isten harcza” 1739-ből diszkótésben, egy zöld pohár, törökkés nyele az egri várból, Komáromy Antalné szül. Losonczy Klárától

Corpus juris bőrkötésben, 3 drb. mamutfog, régi patkó, nemzetőri sapka zsinórja és cimerrózsája, ruhaszövet a XVI. Lajos korából, 3 drb. régi kézirat, fametszet a XVII. századból, Komáromy Antaltól.

470 drb. könyv és füzet az utóbbi irodalomból, hat drb. eliché, 440 gyászjelentés, Farkasfalvi (Findura) Imrétől (Budapest).

Kisfaludi-társaság évlapjai VIII. köt., Kőrösi L. kartársak I—XI. füz., könyvárjegyzék, 5 drb. rézpénz, Lévai Izsótól.

Varga Schaffer Etelka, a rozsnó jótékony négyzet 50 éves története, diszkótés, a szerzőtől.

Egy itezés s egy meszelyes ürmérték sárgarézéből 1855, régi pecsétnyomó „Kisgömöri helység B. M.” metszéssel, Gortva Kisfalud községtől.

Rákóczi-emlékek: 8 drb. emlékfüzet, a kassai lapok 8 száma, 3 nagy fénykép és 9 kisebb a kassai díszmétről és a sirboltról, dr. Senka Józseftől (Kassa).

Haffner Antal „az itatonál” cz. olajfestménye aranyozott keretben, régi selyem női táská, Chászár Károlynétól. Európa posta-térképe, Pongrácz János összeállításában 1813. 3 drb. vászonra huzva, 50 dolláros amerikai Kossuth-bankjegy, Sáhgy Sándortól (Beje).

13 drb. régi pecsétnyomó, 10 drb. bélyegző a rimaszécsi járás 12 községéből, Osváth Dániel főszolgabírótól (Feled).

Boezkó János által 1800-ban irt föld- és természetrajz 9 térképpel, Hermann Bélától.

A kegyes adományozóknak hálás köszönetet mond a muzeum igazgatója.

Elárusítónó.

A rimaszombati dohány nagyáruhába óvadékkal rendelkező csinos elárusítónó felvétetik.

Ajánlatok a fizetési igény megjelölésével közvetlen oda küldendők.

Jó és olcsó butorok
DEUTSCH GÉZA
butoriparos raktárában Rimaszombat
Kossuth utca 3. (Dr. Weinberger-féle ház).

Tömör keményfa, vas- és réz-butor, háló-, ebédő-, szalon-, uri- és leányka szoba-berendezések, valamint egyes butordarabok a legolcsóbb árban és jó kivitelben kapható.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok.

Saját műhelyemben a legkényesebb izléseknek megfelelő montirozások elvállaltatnak és a legszebb kivitelben készíttetnek el.

Gortvakisfaludi új bor
literenként 24 krajczárért kapható: a „Tompa”
1—3 szállodában.

1/2% kamatlábemelés.

A Rimaszombati Takarékpénztár igazgatósága értesíti a n. é. közönséget, hogy a kamatlábat úgy a betétek, valamint a különféle kölcsönök után, — 1907-ik év január hó 1-től 1/2%-al felemeli.

1-2

Kiadó vagy eladó ház.

Rimaszombatban, a Jánosi-utca 2. szám alatt — a legnagyobb forgalmu helyen — egy 39 éves kitérő menetű üzlethelyiség lakással együtt azonnal bére kiadó, esetleg örök áron is eladó. — Ertesítés nyerhető Róth Lajosnál Rimaszombatban vagy Konyha Géza tulajdonosnál Ujpesten, Baross-utca 50 sz. a

17-*

Fürdő átvétel.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a régi jó hírnévnek örvendő

Kondek-féle fürdőhelyiséget és vendéglőt

follyó évi december 15-től átvettem és azt csinosan berendezve és felszerelve a közhasználatnak rendelkezésére bocsátom. Tudatom egyúttal, hogy a téli hónapokon át minden péntek, szombat és vasárnap lesz meleg fürdő.

Ugyanez alkalommal szives jóakarataiba ajánlom vendéglőmet is, hol a nap bármely szakában jóízű ételek és mindenféle saját kezelési italok pontos kiszolgálát mellett a legmérsékeltbb áron kaphatók.

Számos látogatást és pártfogást kér Rimaszombat, 1906. december 20.

Rokk Károly,
vendéglős és fürdőbérlet.

Olcsó bevásárlás ékszerekben.

Tulhalmozott raktár folytán mélyen leszállított áron kaphatók

karácsonyi és ujévi ajándéknak

alkalmas, minden fajta arany- és ezüst órák, arany-, ezüst- és drága köves ékszerek, valódi ezüst evőeszközök és minden fajta ezüst tárgyak.

Nagy raktár az angyal védjegyű világhírű

grammophonok és hanglemezekben

Részletfizetésre is kaphatók.

TIGERMAN és ENYEDI
órák és ékszerészek,
a magyar kir. államvasutak órása
RIMASZOMBAT.

2-3

Csödvagyon eladási hirdetmény.

Erdős Mór csödvégében a csödleltár 1-1400, 1402-1411, 1428-1430, 1433 1445-1451, 1454-1455, 1457, 1459-1460 tételei alatt leltározott és 10430 korona 55 fillérre becsült női és férfi divat-áru cikkek, valamint egyéb tárgyakból álló csödvagyonnak zárt ajánlati uton való eladását a csödválasztmány elhatározta és annak Rimaszombatban, a kir. törvényszék pertárában leendő foganatosítására határnapul 1906. évi december hó 29-ik napjának délutáni 2 óráját tűzte ki. A csödválasztmány a beérkezett ajánlatok felett saját belátása szerint határoz, szükség esetén szóbeli árverést is tart.

Felhívtnak az árverezni szándékozók hogy 1050 korona bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1906. év decz. hó 29-ik napjának déli 12 órájáig alólirott csödtömeggondnoknál benyújtani sziveskedjenek.

Az árverési vevő köteles az áruraktárat azonnal átvenni és a vételárat, valamint a vételi illetéket készpénzben kifizetni.

Az áruraktár a helyszínen, a csödleltár alólirott tömeggondnoknál a délutáni hivatalos órákban megtekinthető.

Tömeggondnok az áruk mennyiségeért és minőségéért szavatosságot nem vállal.

Rimaszombat, 1906. december 17 én

Dr Terhes Sámuel ügyvéd,
csödtömeggondnok.

Eladó ház.

2-3

Az alólirott tulajdonát képező Rimaszombatban, a Jánosi-utca 38. szám alatt, a vásártérhez közel fekvő emeletes kőház, tágas udvar és a Rima folyóig terjedő gyümölcsös és veteményes kert a rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 6071-906 számú végzése folytán Rimaszombatban, a kir. telekkönyvi hatóságnak egyik hivatalos termében 1907. évi január hó 15-ik napján, délelőtti 9 órakor nyilvános árverésen el fog adni. Az árverési feltételek a kir. törvényszék hirdetési tábláján, Molnár József ügyvéd irodájában és az alólirott tulajdonosnál is megtekinthetők. Szerényi János

Hirdetmény.

A „Gömörmezei Nép- és Iparbank” igazgatósága ez uton teszi közhírré, hogy 1907. évi január hó 1-étől az állandó betétek után 4 1/2 %-os kamatot fizet és a váltó, valamint a jelzálogos kölcsönöknél ugyanazon időtől kezdve a kamatlábat 1/2 %-al felemeli.

Rimaszombat, 1906. december hó.

2-*

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

5956. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rimaszabadi község tagosítás folytán a 2579-869. évi igazságügyi ministeri rendelet értelmében készített telekkönyvi átalakítási tervezete hitelesített és ezzel kapcsolatosan mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. cz., 1889. évi XXXVIII. t. cz. és 1891. évi XVI. t. cz. tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, 1892. évi XXIX. t. cz.-ben szabályozott eljárás a telekbejegyzési bejegyzések helyesbítése foganatosítottatni fog.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1907. évi január hó 21-én veszi kezdetét.

Ennélfogva felhívtnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen a netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekbejegyzésekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezése alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíráásra az 1886. XXIX. t. cz. 15-18 és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7 és 9. §-ok értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt közvetítésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől is elesnek.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Rimaszombatban, 1906. évi december hó 6. án.

2-3 Dr Musotter, kir. törvényszéki bíró

Pályázat.

Putnok nagyközség. (Gömör m.) A Putnok és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet

üzletvezetőt

keres, akár azonnali belépésre is.

Fizetése évi 1800 korona, a szövetkezetnél levő lakás. 1/2% jutalék az évi forgalom után. Ovadékul 3000 korona kívánatik — Csakis nős egyének pályázhatnak.

Felszerelt folyamodványok fenti igazgatóság-hoz küldendők.

Kelt Putnok, 1906. december hó.

1-3

Igazgatóság.

REISZ M.

uri- és női divatáruháza RIMASZOMBAT.

Előre haladott idény miatt az összes raktáron levő őszi és téli árúk tetemesen leszállított áron árusíttatnak el.

Különlegességek: Dániai bőrkabátok és szőrmebéléssel vadászkabátok Bundák és lábzsákok. Férfi- és gyermek-, továbbá női felöltők.

Mély tisztelettel

2-*

REISZ M

Eladó ház telekkel.

Putnokon a Kavacs-utczában eladó a 330. számú ház 1224 ööl telekkel együtt, az utcára üzlet nyílik. Értekezhetni lehet a tulajdonossal: Arany Lajos putnoki lakossal.

1-3

Eladó cséplőgarnitúra.

Egy négy lóerejű használt, de a legjobb állapotban levő Clayton és Schuttleworth-féle cséplőgép a hozzá tartozó elevátor, körfűrés, mázsáló mérő súlyokkal, emelő, mentő szekrény, lóhere fejtő, kosár, fő- és mellékszíjak stb. szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak Hosszúréti György tulajdonoshoz Dobóca (u. p. Rimaszécs.)

Jövedelmező üzlethez

társ kerestetik 6000 korona befektetéssel, mely összeg legalább 15%-ot jövedelmez. Czim: a kiadóhivatalban.

1-2

Hirdetmény.

3167. sz. — Nagyrecske község és a hozzá tartozó Kiarcske puszta telekkönyvének birtokszabályozás következtében foganatosított átalakítása az 1905. évi 41039. számú igazságügyministeri rendelet következtében kiegészítették s az eljárás keretében bevont 652/a régi. 56/b. új hrzi számú ingatlanról elkészített tervezet hitelesítésére határnapul 1907. évi január hó 19-én reggeli 9 órája Nagyrecske községbe, a helyszínére kitűztetik, mely határnapon a jelzett ingatlanra nézve a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése végett az 1886. XXIX., 1889. XXXVIII., 1891. XVI. és 1892. XXIX. t. czikkekben szabályozott eljárás és az idézett t. czikkek határozmányai értelmében ugyanazon határnapon foganatosítottatik.

Ennélfogva felhívtnak: 1. Mindazok, a kik a telekbejegyzésekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíráásra az 1886. XXIX. t. cz. 15-18 és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tornalján, 1906. évi november hó 16. án.

2-3

Basilidesz, kir. aljárásbíró.

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntője Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhirnevű gépeit, nevezetesen:

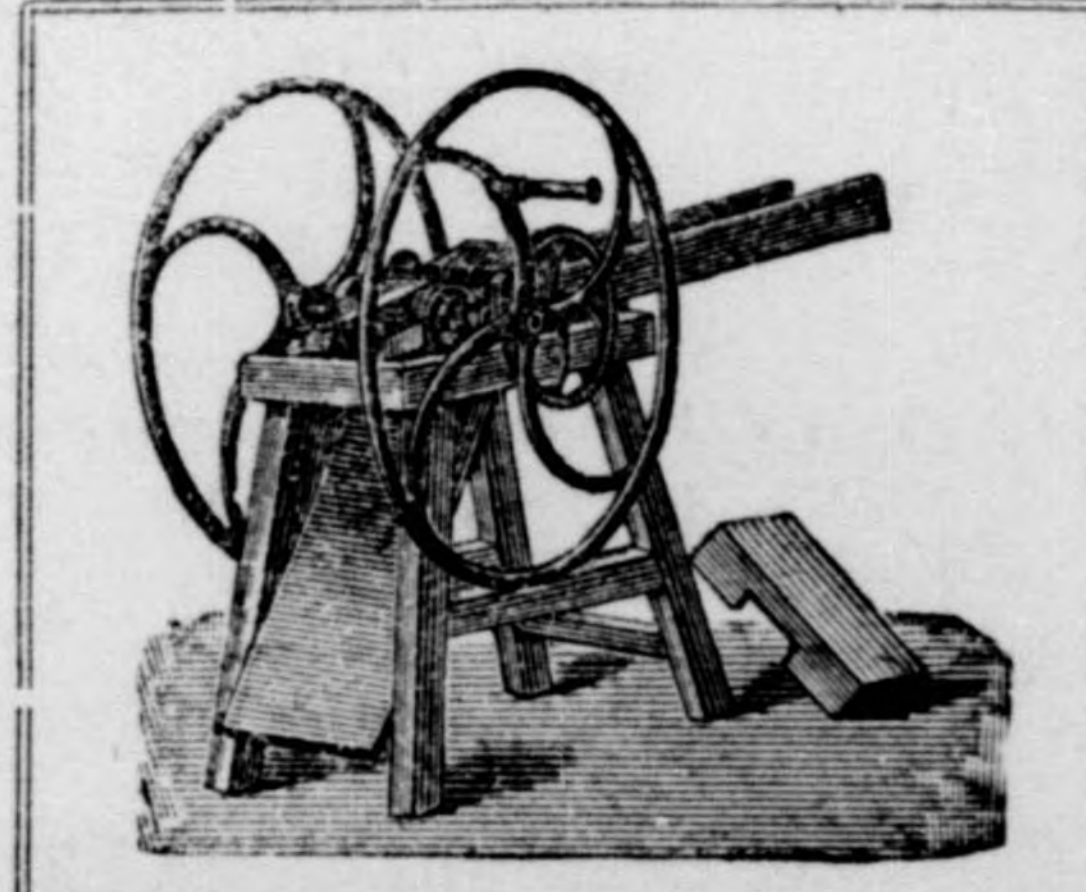

Szeoskavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és tengerimorzsolókat.

Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.

Olajmag-zúzókat, — továbbá őrlő és daráló malomokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat,

malom- és szeszgyár-berendezéseket stb.

2-6

Gépeink, eszközeink és egyéb gyarmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.